

Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit

Postbus 3836, 1001 AP Amsterdam

Utrecht/Amsterdam, 25 juni 2009

Aan de woordvoerders Homo-emancipatie
van de Tweede Kamerfracties

betreft: Algemeen Overleg homo-emancipatie in het Onderwijs d.d. 2 juli 2009

Geachte woordvoerder,

Het Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit (LKP) heeft met stijgende verbazing het (onlangs uitgelekte) advies van de Raad van State gelezen.

Wij dachten dat langzamerhand de tijd rijp was om de veel gewraakte 'enkele feit-constructie' af te schaffen – iets waarvoor ook het LKP eerder reeds diverse malen heeft gepleit, en wel in:

- de brief die wij op 3 februari 2009 samen met het COC naar de woordvoerders Homo-emancipatie en Binnenlandse Zaken stuurden (http://www.lkp-web.nl/Brief_inzake_wetswijziging_AWGB.pdf);
- een persbericht d.d. 6 februari 2008 waarin wij instemmen met de kritiek van de Europese Commissie, geuit door Eurocommissaris Špidla (<http://www.lkp-web.nl/LKPpersbericht.pdf>);
- een brief d.d. 23 januari 2008, gericht aan de woordvoerders Onderwijs en Homo-emancipatiebeleid, waarin wij onze reactie geven op de nota 'Gewoon homo zijn' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uit november 2007 (<http://www.lkp-web.nl/LKPbriefhomoemancipatie.pdf>).

Wij hadden zelfs even begrepen dat de regering de Raad van State advies gevraagd had over hoe deze afschaffing in de AWGB zou kunnen worden geregeld.

Wie schetst onze verbazing wanneer we in het advies lezen dat de regering deze constructie zó wil schrappen dat er inhoudelijk niets verandert! Gaandeweg werd ons vervolgens duidelijk dat de Raad van State zich zo uitmuntend van haar taak gekweten heeft dat, wanneer dit advies wordt opgevolgd, zelfs de SGP van ganser harte met de 'verbeterde' AWGB zou kunnen instemmen. Wij willen onze kritiek hier in enkele hoofdlijnen schetsen.

'seksuele gerichtheid'

Hoeveel kritiek wij ook hebben op de huidige uitzonderingsbepalingen van de AWGB, homo's zijn zelfs binnen orthodoxe scholen en andere orthodoxe organisaties op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag nog wel enigszins beschermd, namelijk op 'het enkele feit' van hun homoseksuele gerichtheid. In de Memorie van Toelichting van het wetsvoorstel (TK 22014, nr. 3, februari 1991) staat op p. 13 omschreven wat daar onder verstaan wordt: "**de gerichtheid van een persoon in seksuele en liefdesgevoelens, -uitingen en relaties**". Wanneer de 'enkele feit-constructie' verdwijnt, d.w.z. het onderscheid tussen 'het enkele feit' en de 'bijkomende omstandigheden' niet meer relevant is, en de term 'seksuele gerichtheid' niet meer voorkomt in de uitzonderingsbepalingen, op welke wijze zal dan nog duidelijk worden gemaakt dat discriminatie op grond van 'leven als homo of lesbo' niet toelaatbaar is?

Op vele plaatsen spreekt de Raad van State in haar advies over 'seksuele gerichtheid' als een '**persoonskenmerk**' – dit is een eigenschap waar de betrokkene nu eenmaal niets aan kan doen – hij/zij is nu eenmaal zo. Bijvoorbeeld de laatste alinea van p. 5 doet ons het ergste vrezen, daar gaat het niet over 'bijkomende omstandigheden' maar over 'bijkomende gedragingen'. Bovenaan blz. 8 wordt gesuggereerd dat de AWGB aan scholen "ruimte biedt om (...) ook eisen te stellen die betrekking hebben op gedragingen van personeelsleden buiten de instelling".

Inderdaad, in de beide tekstvarianten die de Raad voorstelt, krijgen instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag alle ruimte om eisen te stellen, als die maar "*verband houden met*

godsdienst of levensovertuiging”, dan wel “*nodig zijn voor verwezenlijking van de grondslag*” en nodig zijn “*met het oog op een houding van goede trouw en loyaliteit aan deze grondslag.*”

Waar in de AWGB in Art. 5, lid 2 dat soort instellingen slechts onderscheid mogen maken op grond van godsdienst of levensbeschouwing, krijgen ze in het advies van de Raad van State de vrije hand – zo lang ze maar kunnen aantonen dat hun eisen ‘verband houden’, dan wel ‘nodig zijn’, zoals hierboven aangeduid, mogen ze *alles* eisen!

Heel duidelijk blijkt dit alles bovenaan p. 21, waar de Raad van State haar standpunt aldus weergeeft: “In de beide tekstvarianten is het vereiste van legitimiteit van het beroepsvereiste zo opgevat, dat instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag een grote vrijheid toekomt bij het formuleren van het doel dat met het vereiste wordt beoogd. (...) Anders gezegd: het stellen van eisen die zien op een of meer van deze andere antidiscriminatiegronden is uitsluitend gerechtvaardigd te achten voor zover deze eisen voldoende kunnen worden herleid tot de godsdienst/levensbeschouwing die de grondslag van de instelling vormt.”

Dit zet alle sluizen open voor discriminatie, àls men zich maar op een levensbeschouwelijke grondslag kan beroepen. Organisaties op een godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag krijgen voorrechten die mensen / organisaties zonder zo’n grondslag niet hebben!!

Wij vinden het wel terecht dat in dit opzicht organisaties op godsdienstige en op andere levensbeschouwelijke grondslag op één lijn worden gesteld. Maar als organisatie die een koepel vormt van ruim 20 werkgroepen op christelijke grondslag schamen wij ons diep dat op die manier aan kerken, christelijke instellingen en scholen alle ruimte wordt gegeven om te discrimineren; ook al weten we dat er binnen tal van deze kerken, instellingen en scholen alle ruimte is voor holebitrans.

samenvattend

De Europese Commissie heeft Nederland berispt inzake de ruime uitzonderingsbepalingen van de AWGB. Wat stelt de Raad van State voor? Nòg veel ruimere geformuleerde uitzonderingen! Dat is niet alleen precies het tegengestelde van wat ‘Europa’ van Nederland verlangt, het is ook volstrekt in tegenstelling tot het algemene principe van beschermende Europese wetgeving: anti-discriminatiewetgeving van een land dat lid is van de Europese Unie mag wel meer bescherming bieden dan wat ‘Europa’ voorschrijft, maar niet minder.

conclusie

Het LKP dringt er bij u op aan om nogmaals te pleiten voor werkelijke afschaffing van de ‘enkele feit-constructie’.

Met vriendelijke groet, en hoogachting,

namens het bestuur van het LKP,

Gea Zijlstra (vice-voorzitter) en Wielie Elhorst (voorzitter)

geaz@xs4all.nl resp. jhw.elhorst@tiscali.nl